

## **Eriävä mielipide Joutsan kunnanhallituksen päätökseen 25.11.2024 asiaan 4 Valtuustoaloite / Konsernijaoston jäsenet**

Päätöksellä kunnanhallitus vesittää valtuustoaloitteen tarkoituksen. Se kuitenkin päättää, että kohta 4) aloite ei edellytä toimenpiteitä nykyisten edustajien osalta. Tästä on pääteltävissä, että se hyväksyy nykyisen lainvastaisen menettelyn. Päätöksen kohtaa 3) on pidettävä absurdina, koska samassa kokouksessa hyväksyttäväksi tulevassa hallintosääntöuudistuksessa asiaan ei oteta kantaa.

Kokouksessa tekemäni ehdotuksen mukaan **kunnanhallituksen tulee antaa konsernijaostolle ohjeen, jonka mukaan esteellisyyksien välttämiseksi konsernijohdon jäseniä ei tule nimittää tytäryhtiöiden hallituksiin.**

**Perustelut:** Esittelytekstissä on virheellisesti viitattu Kuntaliiton Konserniohjeen kohtaan, jossa kerrotaan esteettömyydestä kunnallisen liikelaitokset tai kuntayhtymän hallituksessa. Tämä ei koske kunnan tytäryhtiöitä.

Sen sijaan esittelyssä on unohdettu Kuntaliiton konserniohjeessa oleva edeltävä kohta: "Esteellisyys kuntakonsernissa Hyvään hallintotapaan kuuluu, että kunnan tytäryhteisöjen asioita kunnan hallinnossa käsiteltäessä noudatetaan hallintolakia ja muita menettelytapasäännöksiä. Hallintolain 28 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaan virkamies (viranhaltija tai luottamushenkilö) on esteellinen, jos hän tai hänen 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu läheisensä on hallituksen, hallintoneuvoston tai niihin rinnastettavan toimielimen jäsenenä, toimitusjohtajana tai sitä vastaavassa asemassa sellaisessa yhteisössä, säätiössä, valtion liikelaitoksessa tai laitoksessa, joka on asianosainen tai jolle asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa."

Kuntalaki 48 § säätelee kunnan konsernijohdon toimintaa. Tytäryhteisöjen johtoon kuuluvat henkilöt eivät voi kuulua kunnan konsernijohtoon kuten nyt Joutsassa (Harjula-Prättälä Kuntalaki-Tausta ja tulkinnat 2019 s. 385).

Nissisen ja Penttisen jääviyden on varmistanut lausunnossaan myös Kuntaliiton hallintolakimies Alexander Eriksson 13.04.2023:

“Henkilö on esteellinen hallintolain 28.1 § 5 kohdassa tarkoitetun yhteisöjäävin perusteella, mikäli hän tai hänen hallintolain 28.2 §:n 1 kohdassa tarkoitettu ns. perhepiiriin

2.

kuuluva läheisensä on hallituksen, hallintoneuvoston tai niihin rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka toimitusjohtajana tai sitä vastaavassa asemassa sellaisessa yhteisössä, säätiössä, valtion liikelaitoksessa tai laitoksessa, joka on asianosainen tai jolle on odotettavissa asian ratkaisusta erityistä hyötyä tai vahinkoa. Yhteisöjääviä sovelletaan myös kuntakonserniin kuuluvan yhteisön ja säätiön hallituksen ja hallintoneuvoston jäseniin. Mainittakoon, että tämä tulkinta on nykyisessä kuntalaissa tiukempi kuin edellisessä kuntalaissa vuodelta 1995.

Tulkitsisin siten kyllä, että ko. henkilöt ovat esteellisiä asiassa.”

Kyseessä on Hallintolain 28.1 § 5 k mukainen yhteisöjäävi (Olli Mäenpää. Hallinto-oikeus 2023, s. 419). Esteellisenä toimineen virkamiehen saattaminen virkavastuuseen (Rikoslaki 40: 9-10) on mahdollista (Mäenpää s. 423).

Konsernijaosto on toiminut virheellisesti antaessaan tytäryhtiöiden yhtiökokousedustajille ohjeet kyseisten virkamiesten nimeämisestä tytäryhtiöitten hallitukseen. Virkamiestä ei voida määrätä tehtävään, jonka vuoksi hän tulisi esteelliseksi omissa tehtävissään (Mäenpää s. 424).

Joutsassa 25.11.2024

Kalle Willman kunnanhallituksen jäsen